

Національний
банк України

Результати опитування керівників підприємств **Запорізької області** щодо їх ділових очікувань*

II квартал 2021 року

* Надані результати є відображенням лише думки респондентів – керівників підприємств Запорізької області в II кварталі 2021 року і не є прогнозами та оцінками Національного банку України.

Результати опитування підприємств Запорізької області у II кварталі 2021 року свідчать, що респонденти очікують зростання обсягів виробництва товарів і послуг в Україні та позитивно оцінюють перспективи розвитку своїх підприємств у наступні 12 місяців. Очікується нижча інфляція та девальвація гривні.

У наступні 12 місяців керівники підприємств області очікують:

- **зростання обсягів виробництва товарів та послуг в Україні** вищими темпами: баланс відповідей – 23.1% (у попередньому кварталі – 7.4%) (графік 1), у цілому по Україні – 15.9%;
- **уповільнення зростання цін на споживчі товари та послуги:** 59.3% респондентів очікують, що зростання цін не перевищить 7.5% (у попередньому кварталі – 40.7%), у цілому по Україні – 54.2%. **Головними чинниками інфляції** респонденти називають витрати на виробництво, курс гривні до іноземних валют та доходи населення (графік 2);
- **уповільнення девальвації національної валюти:** знецінення гривні відносно долара США очікують 59.3% респондентів (у попередньому кварталі – 74.1%), у цілому по Україні – 63.6%;
- **поліпшення фінансово-економічного стану своїх підприємств:** баланс відповідей – 12.0% (у попередньому кварталі – 7.7%), у цілому по Україні – 18.3% (таблиця);
- **обсяги реалізації виробленої продукції на поточному рівні:** баланс відповідей – 0.0% (у попередньому опитуванні – 11.5%) (таблиця). Очікується **збільшення обсягів реалізації продукції на зовнішньому ринку:** баланс відповідей – 14.3% (як і в I кварталі 2021 року). У цілому по Україні баланси відповідей – по 21.0%;
- **зростання інвестиційних видатків** як на виконання будівельних робіт, так і на машини, обладнання та інвентар вищими темпами: баланси відповідей – 12.0% та 23.1% (у попередньому кварталі – по 3.8%). У цілому по Україні баланси відповідей – 6.4% та 16.9% відповідно;
- **незмінну кількість працівників** на своїх підприємствах: баланс відповідей – 0.0% (у попередньому кварталі – «мінус» 3.7%) (графік 4). У цілому по Україні прогнозується незначне скорочення кількості працівників – «мінус» 1.0%;
- **стрімке зростання цін на товари/послуги, що купуються** (баланс відповідей – 100.0%). **Ціни на продукцію власного виробництва** зростатимуть високими темпами (баланс відповідей – 74.1%) (у попередньому кварталі – 96.3% та 55.6% відповідно) (графік 6). За оцінками респондентів, на подорожчання товарів/послуг власного виробництва найбільше впливатимуть ціни на енергоносії, сировину, матеріали та вартість трудових ресурсів (графік 7);
- **зростання витрат як на одиницю продукції, так і на оплату праці одного найманого працівника:** баланси відповідей – 70.4% та 65.4% відповідно (у попередньому кварталі – 74.1% та 81.5% відповідно) (графіки 4, 6).

Головними чинниками, що обмежують спроможність підприємств нарощувати виробництво, респонденти називають занадто високі ціни на сировину, матеріали та енергоносії (графік 5).

Очікується зростання потреби в позикових коштах найближчим часом (графік 8). Респонденти, які планують брати банківські кредити, надають перевагу кредитам у національній валюті. Оцінки щодо посилення жорсткості умов доступу до банківських кредитів незначно знизилися (графік 9). Високі ставки за кредитами – головний стримуючий чинник залучення кредитних ресурсів (графік 10).

92.6% респондентів області зазначили, що **не мають проблем із проведенням операцій з коштами, розміщеними на банківських рахунках,** у цілому по Україні – 97.5%.

Оцінки респондентів щодо стану підприємств на момент опитування (графік 3):

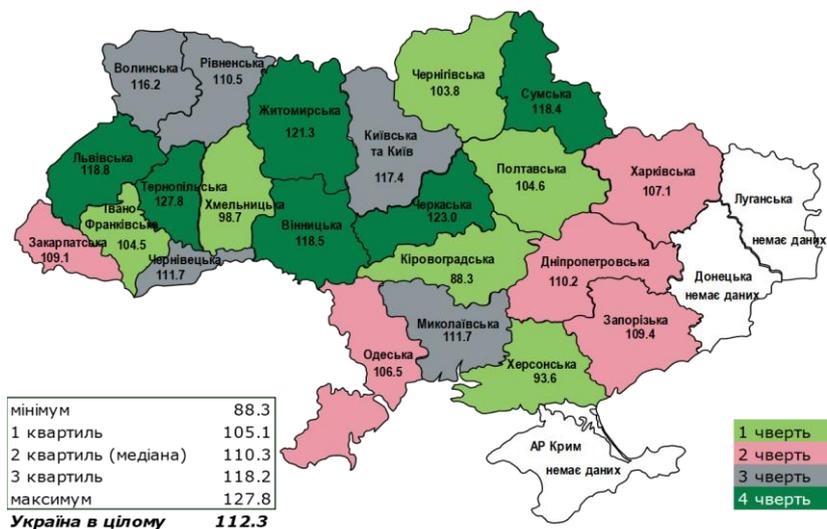
- **поточний фінансово-економічний стан залишається поганий:** баланс відповідей – «мінус» 3.7% (у попередньому кварталі – «мінус» 28.0%). У цілому по Україні поточний фінансово-економічний стан підприємств добрий – 6.0%;
- **рівень залишків готової продукції власного виробництва нижчий, ніж нормальний:** баланс відповідей – «мінус» 11.1% (у I кварталі 2021 року – «мінус» 16.7%);
- **ресурси вільних виробничих потужностей збільшилися.** Підприємства області спроможні задовольнити неочікуване зростання попиту за рахунок власних ресурсів – 7.4% (у попередньому кварталі – 3.8%).

Паспорт вибірки^{1,2}

- період проведення – 05 травня – 01 червня 2021 року;
- опитано всього 27 підприємств;
- репрезентативно за такими видами економічної діяльності, як сільське господарство та переробна промисловість.

Індекс ділових очікувань на наступні 12 місяців за областями³, %

*квартиль - значення ознаки, яка ділить ранжовану сукупність значення показника (ІДО) на чотири рівновеликі частини;
**медіана - значення ознаки, яка розміщується в середині ранжованої сукупності і поділяє її на дві рівні частини.

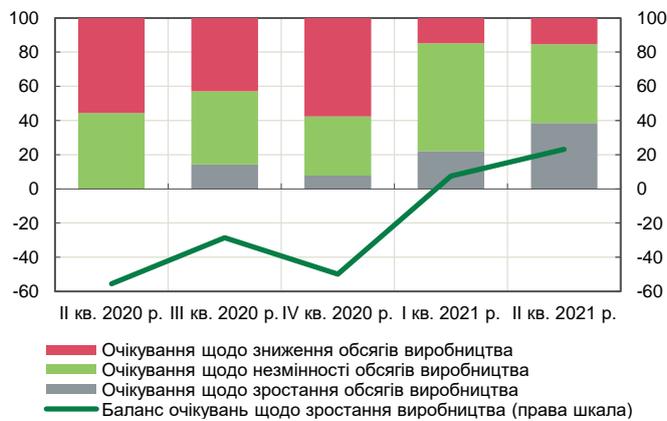
Таблиця. Очікування підприємств Запорізької області щодо ділової активності (за складовими)

Очікування респондентів у наступні 12 місяців щодо:	Баланси відповідей, %				
	II кв. 2020 р.	III кв. 2020 р.	IV кв. 2020 р.	I кв. 2021 р.	II кв. 2021 р.
фінансово-економічного стану	0.0	-3.7	3.8	7.7	12.0
загальних обсягів реалізації продукції власного виробництва	3.8	-22.2	-11.1	11.5	0.0
інвестиційних видатків на проведення будівельних робіт	-3.7	-4.0	0.0	3.8	12.0
інвестиційних видатків на машини, обладнання та інвентар	-7.4	3.8	14.8	3.8	23.1
кількості працівників	-14.8	-17.9	3.6	-3.7	0.0

¹ Вибірка формується пропорційно внеску регіону і виду економічної діяльності у виробництво валової доданої вартості України.
² В окремих випадках незначні розбіжності між підсумками та сумою складових можливі за рахунок округлення.
³ Індекс ділових очікувань – агрегований показник щодо очікуваного розвитку підприємств у наступні 12 місяців, розрахований за балансами відповідей респондентів стосовно змін фінансово-економічного стану підприємства та майбутньої економічної активності.

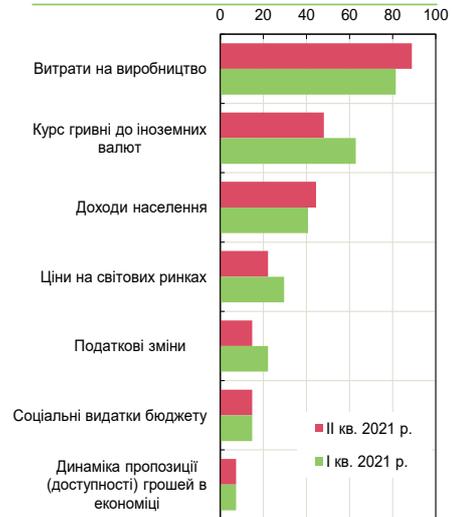
Графік 1

Динаміка очікувань щодо зміни обсягів виробництва товарів та послуг в Україні в наступні 12 місяців, відсоток відповідей

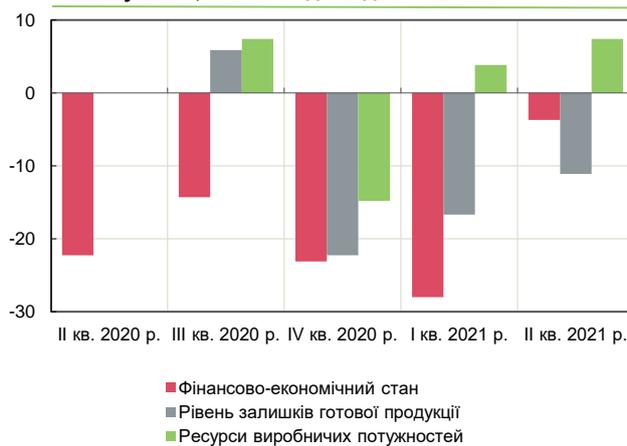
Графік 2

Оцінка респондентами факторів, які обумовили їх очікування щодо зростання цін на споживчі товари та послуги, відсоток відповідей

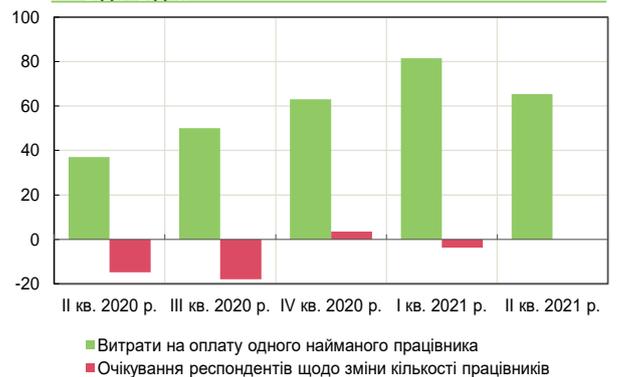
Графік 3

Економічна активність підприємств на момент опитування, баланс відповідей

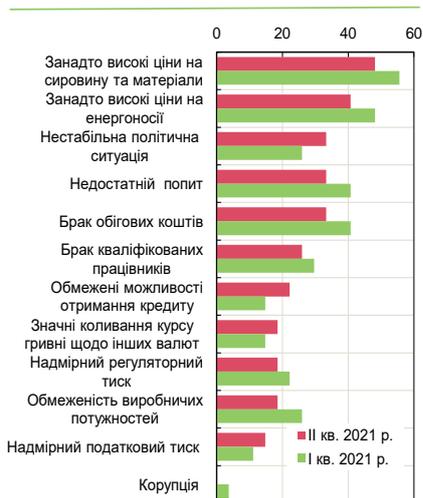
Графік 4

Динаміка очікувань респондентів щодо зміни кількості працівників та оплати одного найманого працівника у наступні 12 місяців, баланс відповідей

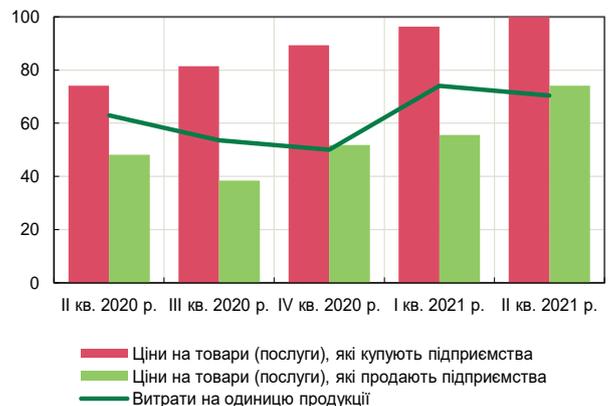
Графік 5

Оцінка респондентами факторів, які обмежують спроможність їх підприємств збільшувати виробництво, відсоток відповідей

Графік 6

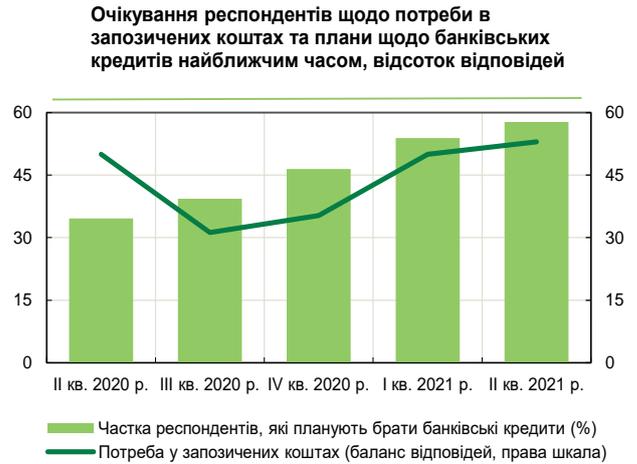
Динаміка очікувань щодо змін цін виробників у наступні 12 місяців, баланс відповідей

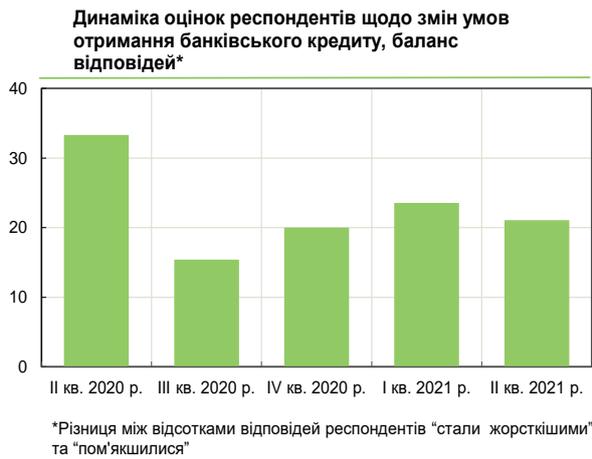
Графік 7

Графік 8

Графік 9

Графік 10

